КРЫВІНКА

ТРАВЕНЬ
№6 (270)
2021 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

ЧАМУ ЗАЧЫНЯЮЦЬ КАРАНЕЎСКУЮ ШКОЛУ

Чыноўнікі абстаўляюць тое так, нібыта гэта нармальна. Маўляў, такое жыццё. Тое, што на цэнтральнай сядзібе былога саўгаса імя Каранеўскага пасля гэтага закрыцця патухне мацнейшы ачаг культуры, не хвалюе анікога. 26 дзетак-дашкольнікаў, якія падрастаюць тут, будуць з першага класа жыць на колах.

Чыноўнікі ўжо падрыхтавалі сабе алібі на тое закрыццё. Яны лічаць галоўным крытэрыем (для прыняцця рашэння аб закрыцці) эканамічны складнік: па іхніх разліках на кожнага дзіцяці ў Каранеўскай школе выдаткоўваецца значна больш грошай, чым у сярэднім па раёне.

Калі ў Бачэйкаўскай СШ за год на аднаго дзіцяці выдаткоўваецца каля 7 100 рублёў, у Вульскай СШ — 7 800 рублёў, у Ржаўскай базавай школе — 8 900, у Астровенскай СШ — 10 200, то ў Каранеўскай базавай школе налічылі аж 15 700.

Памножыўшы гэтую лічбу на 34-х дзетак, якія тут навучаюцца, атрымаем нешта каля 500 000 рублёў, якія затрачваюцца на ўсю школу за год. З гэтай сумы ўсе разам настаўнікі атрымліваюць гадавы заробак каля 150 000 рублёў. (15 настаўнікаў пры сярэднемесячным заробку каля 800 рублёў.) Усе разам тэхработнікі атрымліваюць за год яшчэ каля 50 000 рублёў.

Застаецца 300 000 рублёў, якія выдаткоўваюцца на ацяпленне, асвятленне і водазабяспячэнне школы. (Няўжо школу ацяпляюць, спальваючы ў топцы залатыя зліткі? Гэтую суму можна было б зменшыць у разы, калі б у нас была іншая сістэма гаспадарання, не калгасна-дыктатарская, але гэта іншая тэма.)

Усіх настаўнікаў і тэхработнікаў чыноўнікі плануюць працаўладкаваць. Тое значыць, што зэканомленай будзе менавіта гэтая лічба — 300 000 рублёў. За мінусам будынка, што каштуе значна больш, і які, відавочна, сыдзе ў небыццё за адну базавую.

Але чыноўнікі самі разумеюць усю абсурднасць такога падліку. А таму ў іх хапіла сумлення давесці да бацькоў на апошнім сходзе, што «на протяжении последних пяти лет в Кореневской школе нет ни одного победителя предметных олимпиад даже районного уровня.» Аргумент для закрыцця школы вельмі сумнеўны, бо на тых алімпіядах удзельнічаюць школьнікі 10-11-х класаў, якіх у базавай школе тры гады ўжо як няма. Але ж амаль няма такіх пераможцаў і ў астатніх сельскіх школах раёна — Вульскай, Бачэйкаўскай, Ржаўскай і Астровенскай.

У прынцыпе, большасць настаўнікаў, якая тут працуе, прыезджыя. Мясцовых настаўнікаў тут некалькі, і амаль усе яны пенсійнага і перадпенсійнага ўзросту. А таму размова не пра іх. Размова пра тое, што яшчэ адна вёска — з гучнай назвай "Аграгарадок Будзілава" трапляе ў разрад выміраючых бесперспектыўных вёсак.

Спадарства, ці не зашмат такіх вёсак на мапе Бешанковіцкага раёна з'явілася за апошнія гады? Давайце ўзгадаем, што было зачынена гэтай уладай за апошнія 15 гадоў у Бешанковіцкім раёне.

2007 год. Зачыняецца Забельская школа.

2008 год. Зачыняецца Стрыжаўская школа.

2010 год. Зачыняюцца Дзімітраўская і Верхнякрывінская школы.

2012 год. Зачыняецца Дабрыгорская школа.

2013 год. Зачыняюцца Пяцігарская і Паўазерская школы.

2014 год. Зачыняюцца Свячанская і Пліская школы.

2016 год. Зачыняюцца Рубежская і Сініцкая школы.

2017 год. Зачыняецца Вярхоўская школа.

2019 год. Зачыняецца Бешанковіцкая гімназія, лепшая ў раёне навучальная ўстанова. Тут былі пераможцы і раённых, і абласных алімпіяд...

Гэта адбываецца не таму, што «такая жызнь». Гэта адбываецца таму, што тыя, хто кіруе намі, не бачаць нас за кучай сваіх папер і справаздач. Яны гадамі праседжваюць свае крэслы, атрымоўваюць непараўнальна вышэйшыя заробкі чым настаўнікі за ... закрыццё школ. Нават назву прыдумалі прыгожую — аптымізацыя. Але гэтаму ёсць і іншая назва — тупік.

29-га траўня 2021 года ў Каранеўскай школе прагучаў апошні званок...

Г.Станкевіч

СУМЛЕННЕ

Паўлу Севярынцу, Яўгену Афнагелю, Андрэю Войнічу, Максіму Вінярскаму, Паўлу Юхневічу, Зьміцеру Казлову, Ірыне Шчаснай

Калі ўжо Гасподзь
апрануў мяне ў плоць,
Калі я паўстаў, як яго падабенне:
«Не ўсё табе даў я», –
сказаў мне Гасподзь.
« А што ты мне не даў мне?»
«Сумленне».

«Дык дай Ты мне тое, чаго не дадаў.
Ці, можа, сумленне з сабой
Ты не носіш?»
«Ты проста не ведаеш, –
Бог адказаў, –
Што гэта такое?
Чаго ў мяне просіш.

Я даў і нянавісць табе, і любоў,
Не пашкадаваў для цябе я нічога.
Сумлення не даў, бо нідзе
не знайшоў,
Не ўсё ў Божым свеце ёсць
нават у Бога.

І ты яго можаш таксама не мець,
Бо будзе балець да разрыву аорты!
«Навошта ж мне тое,
што будзе балець?»
«Каб я адчуваў, што жывы ты.
Не мёртвы».

«Дык я й без сумлення
нібыта жывы.
І нават да Бога падобны нібыта».
«Жыцця я насеяў, бы ў полі травы,
На межах быцця і на межах нябыту.

Сумленне ж ніяк не пасеяць,
не зжаць,
Яно – самародак у нетрах Сусвету».
«Дык дзе ж яго ўзяць?..» І сказаў Бог:
«Шукаць.
Цябе і стварыў я ў Сусвеце на гэта».

У.Някляеў

ГУЧНАЯ СПРАВА

ПАКАРАЛІ ЧЫНОЎНІКАЎ

За аварыю на водаправодзе, якая прывяла да захворвання гараджан, бешанковіцкія чыноўнікі былі прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці.

Расследаванне надзвычайнага здарэння, праз якое ў красавіку 26 чалавек патрапілі ў бальніцу, паказала, што нагодай аварыі стала памылка пры будаўніцтве водаправоду, якую сваечасова не заўважылі.

Па выніках расследавання надзвычайнага здарэння вымовы атрымалі першы намеснік старшыні райвыканкаму – начальнік упраўлення па сельскай гаспадарцы і харчаванню **С. Г. Акуневіч,** намеснік старшыні райвыканкаму па будаўніцтве **В. Э. Грышан,** начальнік цэха водаадвядзення філіялу «Лепельводаканал» УП «Віцебскаблводаканал» **А. П. Філіповіч** і начальнік Бешанковіцкага ўчастка філіялу **А. Г. Дарожкін.**

Жыхары Бешанковічаў 4 красавіка пачалі звяртацца ў бальніцу праз аварыю на водаправодных сетках. За наступны тыдзень лячэнне ад норавірусу ў стацыянары прайшлі 26 чалавек – пяцёра дарослых і 21 дзіця.

На 5 красавіка ў стацыянары заставаліся 6 дзяцей, іх стан быў здавальняючы. Усяго шпіталізавалі 26 чалавек (5 дарослых і 21 дзіця).

Пітную ваду жыхарам мікрараёнаў у Бешанковічах падвозілі «з улікам попыту на яе». Шмат хто асцерагаўся піць ваду з крану і самастойна ездзіў па чыстую да крыніцы.

З 3 красавіка камунальнікі пачалі прамыванне водаправодаў у дамах мікрараёну Маладзевы, у СШ № 1, дзіцячым садку № 6 і шматпавярховіках.

belsat.eu

КАДРЫ

«ДРАЗДЫАГРА» — БАНКРУТ?

Калі верыць раённай газеце «Зара», то «кіраўніка, як такога, у сельгаспрадпрыемстве «ДраздыАгра» няма ўжо з восені мінулага года». Эканамічныя паказнікі гаспадаркі ніжэй плінтуса. А каб адвесці прадпрыемства ад бездані, працоўнаму калектыву раённыя начальнікі раяць ... аб'яднацца і максімальна арганізавацца.

Нагадаем, што 30-гадовы Раман Кульгавы, які кіраваў гаспадаркай «ДраздыАгра» каля трох гадоў, быў адпраўлены ў адстаўку ў лістападзе 2021 года. Замест яго прызначаны Вячаслаў Храмцоў, які тады ж быў зацверджаны Мікалаем Шарстнёвым на паседжанні аблвыканкама. Новы кіраўнік разам з іншымі прызначэнцамі атрымаў ад Шарстнёва наказ прыдаць працы рытмічнасць, але, мусіць, не так яго зразумеў і рытмічна знік. У выніку гаспадарка засталася без кіраўніка, без прывагаў і надояў.

Надоі на карову і прывагі буйной рагатай жывёлы на адкорме за гэты час значна знізіліся . І, "на думку ўпраўлення па сельскай гаспадарцы і харчавання Бешанковіцкага райвыканкама, асноўнымі прычынамі такой сітуацыі стала адсутнасць належнага кантролю з боку ..." Ну, вы і так разумееце, хто стрэлачнік.

На сустрэчы з працоўным калектывам, што адбылася ў сярэдзіне красавіка 2021 года, старшыня Бешанковіцкага РВК Галіна Унуковіч параіла "неадкладна знайсці ў гаспадарку граматнага кіраўніка".

На маю ж думку, сітуацыю можна выправіць элементарна хутка. У раёне і вобласці ёсць сотні чыноўнікаў, розных "уполномоченных", якія ўмеюць усё. Праўда, толькі на словах. Затое яны маюць вар'яцкія заробкі.

Яны пачкамі прыязджаюць у нашы сельгаспрадпрыемствы, што знаходзяцца на мяжы банкруцтва, і вучаць усіх, як трэба па-сучаснаму працаваць. Няхай бы яны паказалі на практыцы, як гэта зрабіць у адной асобна ўзятай гаспадарцы.

Г.Станкевіч

ЗВАРОТ

НАРОДАМ ТРЭБА БЫЦЬ

Павел Севярынец несправядліва змешчаны за краты і знаходзіцца там ужо больш за 11 месяцаў. 25-га траўня 2021 года яму прысудзілі 7 гадоў калоніі строгага рэжыму.

Напярэдадні ён даслаў ліст, у якім звяртаецца да кожнага беларуса. Гэта яго зварот перад неправедным судом.

– Скрозь жалеза кратаў мы бачым сонца. Мы чуем, як за акном ціўкаюць птушкі. Мы ўдыхаем свежасць, ад якой круціцца галава: там воля. Хтосьці ў лістах адчайваецца. Кажа: ужо няма сіл.

Тут патрэбна разуменне. Тое, што цяпер адбываецца ў Беларусі, – справа Божая. Ад пачатку і да канца. Бог абудзіў Беларусь не для таго, каб яна зноў заснула. Бог не робіць бяссэнсіцы.

Але чаму Ён дапускае, каб мы, беларусы, дагэтуль заставаліся ў стане болю і роспачы?

Прычыны адчаю і слушныя адказы – амаль заўсёды ў нас саміх. Відаць, нягледзячы на леташні прарыў, мы як народ яшчэ не да канца зрабілі працу ўнутры сябе.

Усе мы хочам змяніць Беларусь да лепшага. І пачаць давядзецца з падмуркаў. З нацыянальнай свядомасці. Уласна кажучы, з сябе.

Толькі народ, які ўсведамляе сябе адзінствам, здольны прыняць найважнейшыя рашэнні адносна свайго лёсу. Узяць на сябе адказнасць за краіну. Зацвердзіць справядлівыя законы. Абараніць незалежнасць.

Мы мусім быць у ясным розуме і цвёрдай памяці – менавіта як беларусы. Таму найпершая наша справа – ачомацца. Апрытомнець. Адказаць сабе: хто мы? Адчуць сваю лучнасць з беларускім народам – нашымі продкамі, якія жылі на гэтай зямлі ад першай дзяржавы, і нашымі нашчадкамі, якія будуць пасля. Палачане, ліцвіны, беларусы. Беларускі народ – гэта больш як 200 мільёнаў чалавек за тысячу гадоў. Вялікі еўрапейскі і хрысціянскі народ. Большасць з якога размаўляла па-беларуску і верыла ў Бога. А мы?

Такім чынам, беларус, размаўляй па-беларуску, чытай і ведай сваю гісторыю. Мы можам выдатна валодаць расійскай, англійскай, кітайскай, свабодна гаманіць з рускімі, англічанамі ды іншым светам. Але, калі мы, беларусы, не будзем у Беларусі размаўляць па-беларуску – Беларусі не стане.

Зараз людзі гатовы чуць, як ніколі. Беларусізацыя ў нашай краіне ўжо ідзе. Глыбока, павольна, але ўладна – з той сілай, з якой узыходзіць сонца.

Беларуская асвета і евангелізацыя – гэта наша поле на бліжэйшыя гады. Пад сцягам Хрыста. З гімнам «Магутны Божа». З «Пагоняй» на гербе.

Калі мы зменім сябе – Беларусь непазбежна зменіцца. Простая формула веры і мовы – Ісус Хрыстос, Які гаворыць па-беларуску. На сёння гэта наша жывая нацыянальная ідэя.

А таксама мы мусім быць мужнымі і цвёрдымі, не баяцца і не жахацца. Верыць у Бога. Маліцца. Любіць свой народ. Жыць не ў ілжы. Супрацьставіць злу дабро. На страх адказваць верай. На гвалт – законам. На бязглуздзіцу – сэрцам і розумам. На нянавісць – любоўю.

Якія ўсе тысячу гадоў беларускай гісторыі нам патрэбна вера, якая дзейнічае любоўю.

Чысціня мае быць найперш не на вуліцах, а ў сэрцах.

А побач з сумленным і чыстым народам, які верыць і размаўляе на роднай мове, любое зло рассыплецца ў прах.

Народам нельга стаць у нейкі момант. Народам трэба быць. Абараняць праўду, свабоду, справядлівасць – гэта ж як дыхаць. Перастаў дыхаць – усё.

Таму ў Беларусі і доўгія роды. Бо волю трэба выпакутаваць, каб цаніць яе. Што даецца лёгка – лёгка і губляецца.

А цяпер балюча? Значыць, жывыя. Нясцерпна? Значыць, глыбока ідзе пералом. Крыж? Значыць, неўзабаве Уваскрасенне.

nv-online.info

ЗВАРОТ

ЭКЗАМЕНЫ ПЕРАНОСЯЦЦА Ў СШ №2

Выпускныя экзамены з бешанковіцкай СШ №1 пераносяцца ў СШ №2, бо ў СШ №1 распачаліся рамонтныя работы.

Яны праводзяцца пры падтрымцы Міжнароднага банка рэканструкцыі і развіцця ў рамках міжнароднага праекта «Мадэрнізацыя сістэмы адукацыі Рэспублікі Беларусь», які разлічаны на перыяд да 2025 года.

На мадэрнізацыю СШ №1 выдзелена 1,2 млн беларускіх рублёў, або 400 тысяч еўра. Яшчэ 300 тысяч рублёў будзе выдзелена з бюджэту на дадатковыя работы.

Агульны аб'ём фінансавання для Віцебскай вобласці перавышае 16,6 мільёнаў еўра. СШ №1 атрымае з гэтай сумы каля 2, 5%.

Рамонтныя работы распачаліся ў аўторак, 18-га траўня. Яны працягнуцца 4 месяцы.

Усе рамонтныя работы будаўнікі будуць праводзіць пасля таго, як у школе скончацца ўрокі. Доступ на трэці паверх, адкуль будаўнічыя работы распачнуцца, для навучэнцаў будзе зачынены.

У школе цалкам заменяць ўнутраны вадаправод і каналізацыю, падлогу, дзверы, сістэму пажарнай сігналізацыі, сістэму электразабеспячэння будынка і асвятляльных прыбораў, частку аконных блокаў, якія засталіся незаменянымі з папярэдніх рамонтаў.

Таксама па ўсёй навучальнай установе будзе праведзены рамонт сцэнаў і столяў, санвузлоў і харчаблока. Плануецца, што ў школе з'явіцца трэнажорная зала і сучасны кабінет робататэхнікі.

Выпускныя экзамены з бешанковіцкай СШ №1 пераносяцца ў СШ №2 райцэнтра, там жа пройдзе і летні аздараўленчы лагер школьнікаў СШ № 1.

А. Тутэйшы па матэрыялах «Зары»

ІНВЕСТЫЦЫІ

НОВАЯ ЛЯДОВАЯ АРЭНА

Бешанковіцкае прадпрыемства «Натівіта» збіраецца фінансаваць будаўніцтва новай лядовай арэны ў Віцебску.

Аб'ём інвестыцый на будаўніцтва лядовай арэны ацэньваўся ў Br4,5 млн, але з улікам форс-мажорных абставін можа ўзрасці. У той самы час будаўніцтва басейна ў Бешанковічах, распачатае яшчэ ў 2013 годзе, замарожанае на няпэўны час з-за адсутнасці крыніц фінансавання. Узвядзеннем шматфункцыянальнага трэніровачнага комплексу для арганізацый ў Віцебску прафесійнай школы фігурнага катання займаецца беларуска-чэшскае ТАА "АйсРынгТехнолоджы", створанае з удзелам СТАА "Натівіта" (Бешанковіцкі раён). Першапачаткова планавалася рэалізаваць праект да восені 2021 года. Але па розных прычынах адкрыццё новай закрытай лядовай арэны ў Віцебску пераносіцца на другую палову 2022 года, паведаміла БЕЛТА.

Закрытая трэніровачная арэна размесціцца побач з дзеючым Лядовым палацам спорту і будзе ўяўляць сабой арачнае збудаванне з алюмацынка, які валодае унікальнымі антыкаразійнымі ўласцівасцямі і даўгавечнасцю.

Агульная плошча аднапавярховага будынка складзе амаль 3,6 тыс. кв.м, у тым ліку лядовай пляцоўкі - 1,8 тыс. кв.м. Аб'ект будзе адпавядаць патрабаванням міжнародных федэрацый фігурнага катання і хакея, адначасова на лёдзе змогуць займацца да 60 спартсменаў.

А.Тутэйшы, па матэрыялах "Віцебскіх вестак"

ЭКАЛОГІЯ

ПРЫЧЫНЫ ПАМУТНЕННЯ ВАДЫ

Названыя магчымыя прычыны, якія выклікаюць памутненне вады ў мікраераёне вуліцы Моладзевай у Бешанковічах.

Гэта можа быць звязана з тым, што пасля заменены фільтруючай загрузкі (на фільтрах станцыі абезжалезвання) неабходны некаторы час для таго, каб выйсці на нармальны рэжым працы па ачыстцы вады ад жалеза і марганца.

Пакуль перавышэнне ўтрымання па жалезу і марганцу назіраецца, але яно нязначнае. Прысутнасць прымешак у вадзе можа быць абумоўлена і наяўнасцю налёту, які ўтварыўся на ўнутрыдамавых водаправодных сетках.

Па запэўненнях дырэктара УКП ЖКГ «Бешанковіцкі камунальнік" І. Сліўца, да канца гэтага года ўсе унутрыдамавых сеткі ў мікраераёне вуліцы Моладзевай будуць прамытыя.

Па ўсіх пытаннях, звязаных з якасцю вадаправоднай вады ў мікраераёне вуліцы Моладзевай, можна звяртацца ў прыёмную раённага выканаўчага камітэта па нумары 6-42-45.

Санітарная служба працягвае праводзіць маніторынг вады. Як патлумачыла галоўны санітарны ўрач раёна Н. Карпушэнка, пробы вады бяруцца як непасрэдна з самой станцыі абезжалезвання, так і з водаправодных сетак (па ўсім райцэнтру для маніторынгу вызначаны 14 кропак).

А.Тутэйшы па матэрыялах "Зары"

АБ'ЕКТЫЎ

КРУШЭННЕ МІФУ ПРА ЛІТВУ

Міф, што краіны Балтыі «прамысловасць развалілі», не вытрымлівае праверкі статыстыкай. Бо «бедная, няшчасная» 3-мільённая Літва мае аб'ём экспарту такі ж, як 9-мільённая Беларусь.

Учыніў над сабой акт маральнага гвалту і паглядзеў на БТ-1 праграму «Понятная политика», дзе вядучы і «эксперты» з сур'ёзным выглядам разважалі пра лёс няшчасных краін Балтыі. Маўляў, сваю прамысловасць развалілі, савецкія заводы пазакрывалі, і адзінае, што гэтыя краіны могуць экспартаваць цяпер, гэта русафобія. Мне стала цікава, я паглядзеў, што і ў якіх аб'ёмах экспартуе бедная і няшчасная Літва, якая, небарака, нібыта засталася без сваёй прамысловасці. Гаворка ідзе толькі пра экспарт тавараў (у тым ліку прамысловых), экспарт паслуг не ўлічваем.

Лічбы вас шакуюць.

Літва (з насельніцтвам 2,8 млн) мае аб'ём экспарту тавараў такі ж самы, як і 9,4-мільённая Беларусь — каля 32 мільярдаў USD. Даныя па Беларусі прыведзены за 2019 год (у 2020 годзе экспарт быў яшчэ меншы), даныя па Літве — за крызісны 2020 год.

Прычым у выпадку Беларусі траціна гэтага экспарту — прадукты перапрацоўкі з таннай расійскай нафты і сыравіна.

А вось што экспартуе «бедная» Літва (у дужках, для параўнання, аналагічны экспарт з Беларусі).

Механічнага абсталявання і катлоў — 2,86 млрд USD (Беларусь экспартавала на 1,45 млрд USD).

Электрычных машын і абсталявання — 2,15 млрд USD (Беларусь — на 1,07 млрд USD).

Без усялякіх «мадэрнізацый пад кантролем прэзідэнта» Літва экспартавала мэблі, пасцельных рэчаў і светлавога абсталявання на 2,64 млрд USD.

Ды што там мэбля, маленькая Літва нават умудрылася ў 2020 годзе экспартаваць збожжа на 1,12 млрд USD.

Давайце параўнаемі валавы ўнутраны прадукт. У «беднай» Літве ён складае 22 245 USD на душу насельніцтва, а ў «моцнай і квітнеючай» Беларусі — 6 487 USD.

Адпаведныя ізаробкі наймальных работнікаў. У Беларусі сярэдні заробак ад 2010 года вагаецца ў раёне 400—450 даляраў чыстымі. У Літве ён у 2020 годзе дасягнуў1850 даляраў бруднымі і 1150 даляраў чыстымі (у Літве высокі ўзровень сацыяльнай абароненасці і таму — высокія падаткі: затое бясплатная медыцына і адукацыя, высокія дапамогі па беспрацоўі і субсідыі бедным).

Калі Літва такая бедная і жабрацкая, то якім словам можна апісаць эканамічны стан Беларусі?

Наша Ніва

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

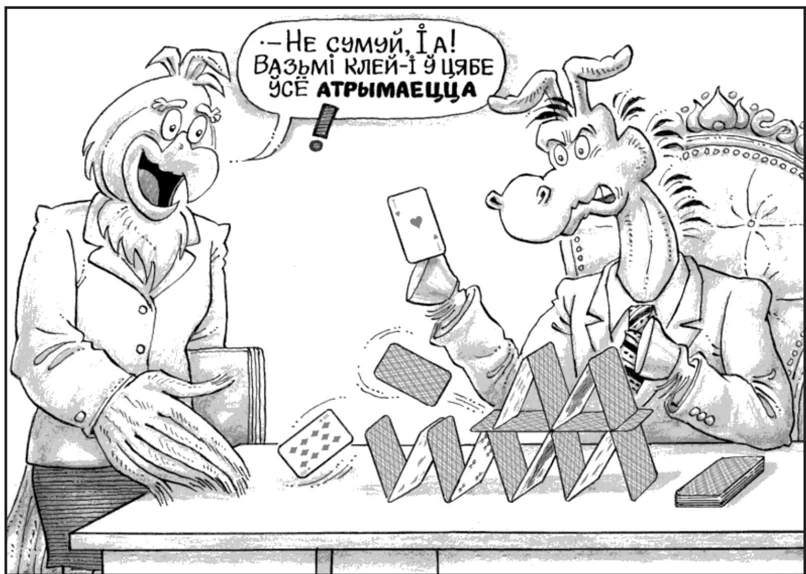
• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/krywinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ЧАМУ БЕЛАРУСЬ НЕ БЯРЭ ПРЫКЛАД З КІТАЯ

Сучасны чалавек пры ўсёй яго рацыянальнасці лёгка спакушаецца на ідэалагічныя прынады, якія дзяржаўныя прапагандысты шчодра раскідваюць за бюджэтныя грошы.

Беларускі аналаг кнігі Мікалая Куна «Легенды і міфы Старажытнай Грэцыі» яшчэ не напісаны. Але ў будучага аўтара праблем з фактурай не ўзнікне.

Ранжыравацьміфыпаступеніх значнасці — асобная праблема, але пры любым раскладзе ў лідарах акажацца міф пра пасяховасць беларускай мадэлі. Ён падсілкоўваецца не аб'ектыўнымі паказчыкамі эканамічнага развіцця, а параўнаннямі, па-першае, з «ліхімі дзевяностымі», па-другое — з краінамі, чые поспехі без слёз апісаць немагчыма.

Нельга сабе ўявіць, каб «залатыя пёры» беларускай журналістыкі звярталіся ў якасці прыкладу да досведу Сінгапура або Ганконга. Але з «поспехамі» Украіны, якая прайшла праз дзве каляровыя рэвалюцыі, — калі ласка. Пры гэтым бессэнсоўна шукаць інфармацыю пра тое, колькі рэсурсаў Украіна вымушана адцягваць на змаганне з расійскай агрэсіяй. Гэтак жа бессэнсоўна спрабаваць азнаёміцца са статыстыкай датавання беларускай мадэлі «нашай Расіяй».

Каб не быць абвінавачаным у схільнасці высмоктваць інфармацыю з пальца, спашлюся на заяву чалавека з прозвішчам **Пуцін**, якую ён зрабіў у лютым 2017 года: *«Калі вы паглядзіце лічбы, якія прадстаўляе МВФ, то ўбачыце ўражлівыя лічбы схаванай і прамой падтрымкі беларускай эканомікі»*.

МВФ ацэньваў агульную падтрымку беларускай эканомікі з боку Расіі ў 106 мільярдаў долараў толькі за перыяд 2005–2015, або каля $ 9,7 мільярда на год (ад 11 да 27% беларускага ВУП). Сёння на такі ўзровень датацый разлічваць не даводзіцца. Тым не менш, паводле інфармацыі «Газпрома», на льготных цэнах за газ за пяць гадоў (2015–2019) было зэканомлена $7,4 мільярда — дробязь, а прыемна!

Як заўважыў адзін шырока вядомы ў вузкіх колах беларускі навуковец, дыпламат і палітык (тры ў адным): *«Лепшае, што можна прапанаваць, — маштабаванне гісторыі поспеху. У Беларусі ёсць нямала прыкладаў, якія паказальныя не толькі для постсавецкай прасторы, але і для ўсяго свету»*.

Падобная ж думка, але гэтым разам з самай аўтарытэтнай крыніцы, прагучала 7 траўня падчас уручэння дзяржаўных узнагарод: *«Так, гэта ўжо мы з вамі іх (БЕЛАЗ, МТЗ, Мінскі маторны завод) мадэрнізавалі, абнавілі абсталяванне і ўкаранілі новыя тэхналогіі, але асновы і традыцыі заклалі нашы бацькі і дзяды, стварылі цэлыя школы, якія* ***не могуць сёння паўтарыць іншыя краіны*** *(вылучана. — **С.Н.**)»*.

Сапраўды так! Не могуць, таму што не здольныя ацаніць вартасцяў рухавікоў Мінскага маторнага завода. Вось і даводзіцца небаракам на аўтамабілі, выраблены на сумесным прадпрыемстве ЗАТ «МАЗ-МАН», мантаваць нямецкія рухавікі.

Прыватызаваць можна не толькі заводы і фабрыкі

Адсутнасць рэальных дасягненняў у сучаснасці прымушае адказных за міфатворчасць звяртацца да мінулага. Найбліжэйшае мінулае — савецкае. Але ў савецкіх гістарычных засеках акрамя Гагарына і Перамогі іншыя значныя для сённяшняга дня дасягненні не праглядаюцца. Дый з Гагарыным праблема. Нованароджанай касмічнай дзяржаве ў геаграфічным цэнтры Еўропы яго ў Расіі не забраць.

Нашы прэтэнзіі на вырашальны ўклад у Перамогу, здавалася б, бясспрэчныя. Тым не менш кожную вясну пра гэта даводзіцца нагадваць — і ў першую чаргу нашчадкам пакаленняў на Захадзе, «якія развязалі гэтую вайну».

Пратэсты 2020 года дазваляюць перакінуць масток (правесці пэўныя аналогіі) «паміж падзеямі ваеннага часу і тымі выклікамі, з якімі сутыкнулася Беларусь цяпер». Сучасная сітуацыя, як гэта не падасца дзіўным, складанейшая, «паколькі процідзейнічаць даводзіцца схаваным сілам». Адбудоўваць трэба на маршы. «Але пераважная большасць беларусаў разумее, нашчадкамі якога гераічнага пакалення з'яўляецца. І забраць у нас права свабодна жыць і працаваць у родной краіне ніхто і ніколі не зможа».

Каб не трапіць на месца расійскага палітыка Аляксея Навальнага, на якога ветэран падаў у суд, перанясуся з Беларусі ў Расію з дапамогай цытаты з кнігі «Бясконцая імперыя» гісторыка **Аляксандра Абалава і эканаміста Вячаслава Іназемцава:** *«Улада прыватызавала народныя смутак і памяць; спарадзіла дзясяткі прыватных міфаў пра подзвігі ў гады вайны. < ... > Міфалогія гісторыі, якая зводзіцца да гераізацыі ваенных перамог, мела два вынікі: з аднаго боку, яна легітымізавала праблемы ды заклікалі насельніцтва цярпліва трываць нягоды і не здавацца перад нарастаючымі цяжкасцямі. З іншага боку, яна спрыяла прыкметнай канцэнтрацыі ўвагі на ролі асобы (правадыра), што абярнулася рэабілітацыяй Сталіна і сталінізму»...*

Палітыка як пагроза

Поспех спараджае зайздрасць. У спісе смяротных грахоў зайздрасць пазначаная пад другім нумарам. Віртуальныя поспехі спараджаюць віртуальную зайздрасць. Але да такой зайздрасці не варта ставіцца пагардліва. Калі дыстанцыя ад вялікага да смешнага часам не перавышае аднаго кроку, то пераход ад віртуальнага да рэальнага можна ажыццявіць адным клікам. Тыя, хто аваладаў мастацтвам здабываць даходы з забеспячэння інфармацыйнай бяспекі, гэта добра разумеюць.

На міфах пра знешніх і ўнутраных ворагах карміліся, кормяцца і будзе карміцца яшчэ не адно пакаленне прапагандыстаў. Канспіралагічная свядомасць ім у дапамогу!

Вось як гэты тып свядомасці вызначае дырэктар «Лявада-цэнтра» сацыёлаг **Леў Гудкоў:** *«Гэта ажыўленне істотнага і магутнага пласта савецкай палітычнай культуры, рудымен-таў сталінскай падазронасці і практыкі «барацьбы са шкоднікамі, шпіёнамі і дыверсантамі», сацыяльна «чужымі элементамі», што цалкам ніколі не знікалі. Такія ўстаноўкі вельмі жывучыя. Яны ўзнаўляюцца дзякуючы захаванасці таталітарных інстытутаў, хоць сёння ніхто не ведае той атмасферы масавага тэрору, якая спарадзіла ўсе падобныя ідэалагемы і міфы»*.

Свет тых, хто сёння праклaдае курс беларускай мадэлі, — гэта свет, у якім ідзе жорсткая барацьба за чарговы передзел сфераў уплыву. Народам, якія не здольныя абараніць незалежнасць і суверэнітэт, не пазайздросціш. Натуральна, у такім свеце «нам трэба як ніколі быць разам і трымацца адзін за аднаго». Таму любы намёк на разнастайнасць у поглядах і ацэнках палохае — і не важна, ці ідзе гаворка пра мінулае, сучаснасць або будучыню.

Такі беларускі шлях. Ён, дарэчы, істотна адрозніваецца ад шляху нашага традыцыйнага партнёра Кітая. Я не спецыяліст па культуры Паднябеснай, таму спашлюся на расійскага філосафа **Аляксея Глухава.** *«Канфуцый да таго, як стаў вучыць, абраў тры тысячы народных песень і з іх вылучыў трыста найлепшых. Ідэя была ў тым, што кіраўнік мусіць ведаць свой народ, ён павінен збіраць яно песні, каб зразумець, «як народ працуе», і зразумець, як ім кіраваць. Зразумець, якія ўяўленні ў народа, што добра, а што дрэнна»*.

Канфуцый, як нескладана заўважыць, прапаноўваў «ісці ад жыцця», а трыста адабраных ім песень павінны былі дапамагчы кіраўніку ўсвядоміць разнастайнасць гэтага жыцця. Без чаго немагчыма ажыццяўляць эфектыўнае кіраванне….

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

СВАБОДА СЛОВА

TUT.BY УНИЧТОЖАЮТ, ПОТОМУ ЧТО БОЯТСЯ

Власти пошли в атаку на портал, который охватывает более 60% интернет-пользователей Беларуси.

Задержания, аресты и лишение статуса СМИ

Портал TUT.by встретил свое 20-летие осенью 2020 года, будучи лишенным статуса СМИ, в атмосфере репрессий против журналистов.

Задержания журналистов портала, как и других независимых СМИ, проходили систематически, начиная с предвыборной кампании 2020 года. В основном журналистов задерживали, когда они освещали массовые мероприятия. Многим пришлось побывать на сутках.

2 марта по уголовной статье журналист портала Катерина Борисевич была приговорена судом Московского района Минска к шести месяцам лишения свободы в исправительной колонии общего режима и штрафу в 2900 рублей. Судья Светлана Бондаренко признала ее виновной в подстрекательстве к разглашению врачебной тайны (ч. 3 ст. 178, ч. 5 ст. 16 УК). Ожидается, что Борисевич выйдет на свободу 19 мая….

Орден Иуды

Накануне суда над Касперович 16 мая сотрудник телеканала СТВ Григорий Азарёнок «вручил» порталу «орден Иуды», которым он символично награждает ярких сторонников перемен в стране. Он забросал TUT.by оскорблениями, называл боевым листком, «самым грязным и похабным». Обвинял в преступлениях, например, в координации «сначала незаконных акций, а затем и массовых беспорядков».

Мизогиния проглядывает из пренебрежительного обращения Азарёнка к сотрудницам портала — «тутбайки», и повторяемого несколько раз вопроса, считают ли они себя самыми умными.

Понятно, что подобные оскорбительные выпады Азарёнок не мог бы себе позволить, не получи он отмашку руководства, а оно само — позволение сверху уничтожать ведущий портал страны.

Любопытно, что Азарёнка, по его словам, беспокоит популярность портала: «Постепенно на медиаполе они подобрали под себя практически всё инфопространство. Но не потому, что особо талантливые — содержание они всегда воровали. А потому, что особо изворотливые. И, конечно же, пользовались благосклонностью власти»….

Почему они боятся TUT.by

Все вышеперечисленные мероприятия являются частью давления на портал TUT.by, который для властей является олицетворением негосударственных СМИ.

На портале работает около 70 журналистов, ни один из которых не уволился после событий августа 2020 года, сообщала ранее Naviny.by Марина Золотова.

Такое количество сильных профессионалов — без преувеличения мощь и опасность в глазах власти, которая не терпит альтернативной точки зрения.

По данным Gemius, TUT.by имеет 3,303 млн реальных пользователей в байнете и 62,58% охвата в стране. Это уникальная ситуация не только для нашей страны, но и мира.

В августе прошлого года на волне протестов охват TUT.by составлял 68,62% белорусской интернет-аудитории, его страницы за последний летний месяц открыли почти 420 миллионов раз. Телеграм-канал TUT.by насчитывает более 420 тысяч подписчиков, а страница в Instagram — более 760 тысяч.

Государственные СМИ — и бумажные, и электронные — не в состоянии выдержать честную конкуренцию с TUT.by. Поэтому режим решает проблему самым простым для себя способом — зачищая информационное поле от неугодных для него СМИ.

По сути, власти теперь осуществляют угрозу, которую Лукашенко высказало в адрес независимых СМИ 9 августа прошлого года…

Новости TUT.by можно читать в соцсетях:

Telegram - **https://t.me/tutby official**

Facebook - **https://www.facebook.com/tut.by**

ВКонтакте - **https://vk.com/tutby**

Instagram - **http://instagram.com/tutbylive**

(скарочана)

Елена Спасюк
naviny.online

ВЫКРАДАННЕ

ЛУКАШЭНКА НЕ ПЕРАМАГАЕ, ЁН У АДЧАІ

Выкраданне апазіцыйнага журналіста проста з самалёта над Беларуссю было жорсткім і простым пасланнем для палітычных апанентаў Лукашэнкі: «Мы дастанем вас дзе заўгодна», — піша «Washington Post».

© picture alliance/dpa/ONLINER.BY/AP

Атрымліваецца, «дрэнныя хлопцы» перамагаюць у Беларусі? Часам так можа здавацца. Але з прымусовага прызямлення рэйса «Ryanair» у Мінску і заключэння Рамана Пратасевіча можна вынесці іншы ўрок. Нават нягледзячы на такое абуральнае запалохванне, сцяна страху бурыцца ў Беларусі. І «дрэнныя хлопцы» ў адчаі. Апазіцыя нікуды не падзелася. А пасля грубай атакі ў нядзелю яна можа толькі павялічыцца.

Еўрасаюз адрэагаваў жорсткімі санкцыямі праз дзень пасля прымусовага прызямлення самалёта «Ryanair», даўшы пачатак працэсу, які заблакуе паветраныя пералёты паміж ЕС і Беларуссю наогул. Ізаляцыя беларускага дыктатара ўзмацняецца. Ходзяць чуткі, што нават Уладзіміру Пуціну ён не падабаецца.

Доўгачасовыя пратэсты ў Беларусі не прыцягваюць увагу, але яны натхняюць. Блогер Сяргей Ціханоўскі у мінулым годзе абвясціў аб намеры кінуць выклік Лукашэнку на прэзідэнцкіх выбарах ў мінулым жніўні. Калі яго арыштавалі праз два дні пасля таго, яго жонка Святлана замяніла яго і вылучыла сваю кандыдатуру. Ціханоўская правяла яркую перадвыбарчую кампанію і сцвярджае, што перамагла, набраўшы 60-70% галасоў. Лукашэнка ж настойвае, што за яго прагаласавалі 80% беларусаў.

Пасля гэтага пачаліся маштабныя пратэсты. Дзясяткі тысяч людзей выйшлі на вуліцы з бел-чырвона-белымі сцягамі, патрабуючы «спыніць таракана». Лукашэнка арыштаваў прыкладна 35 тысяч чалавек. Пратэсты працягнуліся, але больш асцярожна. За дэманстрацыю нацыянальных колераў на вуліцы пачалі адразу ж арыштоўваць. Таму беларусы пачалі вывешваць бялізну, прытрымліваючыся бел-чырвона-белага шаблону. Ці ж насіць шкарпэткі такога колеру.

Журналіста Ігара Лосіка арыштавалі ў чэрвені 2020 года. Але Пратасевіч працягнуў весці яго блог у дадатку Telegram. Агенты КДБ збівалі і арыштоўвалі людзей. Але маладыя журналісты і іх прыхільнікі працягвалі дзяліцца праўдай.

Менавіта гэта і прывяло да жудаснай дыверсіі на борце самалёта «Ryanair» з мэтай арыштаваць Пратасевіча. Аўтакратычныя кіраўнікі ўжо не бачаць іншага спосабу. Выданне параўноўвае гісторыю Пратасевіча з забойствам журналіста Джамала Кашогі ў Саудаўскай Аравіі.

«Хто здаецца адчайным і напалоханым у гэтых нападах? Гэта бандыты, якія не могуць спыніць нязгодных іншым спосабам, акрамя як выкрасці іх», — гаворыцца ў артыкуле.

Пратасевіч сеў на рэйс з Афін у Вільню не для таго, каб стаць пакутнікам. Ён — журналіст, які жыве ў выгнанні, падарожнічаючы з аднаго горада ЕС у іншы. Але ён працягваў выконваць сваю працу, нягледзячы на хвалю арыштаў дома.

Рэакцыя Расіі на згон самалёта «Ryanair» была цынічнай, але важнай.

«Шакуе тое, што Захад называе інцыдэнт у беларускай паветранай прасторы "шакавальным"», — напісала прэс-сакратарка МЗС РФ Марыя Захарава на сваёй старонцы ў Facebook.

Яна паказала на прымусовае прызямленне балівійскага самалёта ў Аўстрыі ў 2013 годзе, на борце якога быў Эдвард Сноўдэн, які выкрыў таямніцы Агенцтва нацыянальнай бяспекі ЗША. Цікава, што Захарава абрала менавіта гэты прыклад. Яна магла б нагадаць аб іншых выпадках, калі амерыканскі ўрад спрабаваў прымусіць грамадзянскія самалёты прызямліцца з-за падазрэнняў, што на борце былі тэрарысты.

У свеце ідзе бітва паміж аўтакратычнымі лідарамі і маладымі актывістамі, якія хочуць мець права выказвацца свабодна. Гэта адбываецца ў Расіі, Кітаі, Турцыі, Саудаўскай Аравіі, Егіпце, а таксама ў шэрагу іншых краін, уключаючы Беларусь. Адміністрацыя Байдэна разглядае гэта як бітву за захаванне сусветнага парадку на аснове правілаў.

Але калі ЗША хочуць узначаліць гэтую барацьбу, яны не могуць быць крывадушнымі. Бо нават дрэнныя рэчы, якія здзяйсняюць амерыканцы, капіруюць іншыя народы з меншай скрупулёзнасцю. Амерыка вядзе вайну супраць «Аль-Каіды» з дапамогай беспілотнікаў. Азербайджан паўтарае гэта ў бітве з армянамі ў Нагорным Карабаху. Амерыканцы дапытваюць падазраваных у тэрарызме. Саудаўская Аравія і Беларусь выкрадаюць або забіваюць журналістаў, не згодных з уладай.

Прэзідэнт Байдэн хоча змагацца з дыктатарамі без пачатку новай Халоднай вайны. Ён закладзе аснову для гэтага, калі сустрэнецца з Пуціным 16 чэрвеня ў Жэневе. Выданне раіць Байдэну надзець бел-чырвона-белыя шкарпэткі на гэтую сустрэчу, каб нагадаць, на чым ён баку.

«Washington Post» паводле «УНІАН»
пераклад НЧ

ДЭКРЭТ №2

ПОЛИТИЧЕСКОЕ ЗАВЕЩАНИЕ В ДЕНЬ ПОБЕДЫ

Спасет ли режим «коллективный Лукашенко»? Символика декрета получилась мрачной и двусмысленной.

Свой декрет, который был разрекламирован как эпохальный, Александр Лукашенко приурочил ко Дню Победы. Видимо, желая вложить подтекст типа: моя система тоже окажется непобедимой, враги о нее сломают зубы. «Запомните: пока наше поколение живо, Беларусь всегда будет стоять намертво!» — заявил Лукашенко 9 мая на церемонии возложения венков к монументу Победы в столице. Но символика декрета получилась мрачной и двусмысленной.

«Это будет одно из принципиальных моих решений за четверть века президентства», — так вождь политического режима заинтриговал публику 17 апреля, не раскрывая сути готовившегося документа.

Ичтоженавыходе? Декрет №2 «О защите суверенитета и конституционного строя» предусматривает, что в случае гибели Лукашенко власть переходит к Совету безопасности (что, по мнению многих комментаторов, противоречит конституции). При этом сразу вводится чрезвычайное или военное положение.

Подготовка к чрезвычайке, делегирование полномочий не избираемой народом структуре — это и есть венец правления первого президента? Это всё, что он готов оставить в качестве политического завещания?

Все равно получается автомат Калашникова

Комментируя декрет, депутат Палаты представителей и председатель провластного общественного объединения «Белая Русь» Геннадий Давыдько предупредил политических врагов: «Вы будете иметь дело с коллективным Лукашенко, подумайте об этом».

Тут сразу вспоминается советский анекдот: «Сколько детскую коляску ни собираю, все равно получается автомат Калашникова». Даже в случае гибели Лукашенко у его окружения все равно на уме как образец Лукашенко, при котором страна вползла в застой, прозябание, а не, например, поднявший Германию Конрад Аденауэр или обеспечивший рывок Сингапуру Ли Куан Ю.

Иными словами, в голове у нынешней властной верхушки не парадигма развития, а парадигма консервации режима любыми способами, любой ценой.

Вообще комментарии официальных лиц по поводу принятия декрета выглядят на редкость сумбурными и малоубедительными. Например, председатель Совета Республики Наталья Кочанова заявила, что «наверное, это надо было принимать для того, чтобы показать, что никто здесь сегодня, как президент говорит, не держится дрожащими руками за власть».

Не правда ли, странная трактовка документа, предусматривающего чрезвычайное или военное положение именно для сохранения статус-кво? Лучшим же способом показать, что никто не цепляется за власть, было бы решение организовать честные, поистине конкурентные досрочные выборы.

На этом, собственно, и настаивают оппоненты режима, для демонизации которых его верхушка на всю катушку использовала святую дату 9 Мая (по нехитрой формуле: кто против «батьки» — недобитые фашики).

Вообще все эти спекуляции на трагедии и подвиге предков, к которому нынешняя номенклатура не имеет никакого отношения, равно как и обсасывание темы заговора против вождя, в числе прочего преследуют цель подменить повестку дня, сместить фокус с действительно насущных вопросов демократизации страны и экономических реформ на искусственные страсти-мордасти.

Правящая верхушка боится нового пробуждения народа

О чем на самом деле говорит принятие декрета № 2?

Во-первых, о том, что почти за 27 лет правления первого президента в Беларуси не выстроена нормальная, самодостаточная система государственных институтов. Этим декретом вождь де-факто подтверждает, что сконструировал персоналистский режим, подогнанный под одного человека. Достаточно выстрелить точно снайперу — и вся система под ударом, без чрезвычайки никак.

Во-вторых, большое начальство невольно показывает, что, вопреки заверениям о полном контроле над ситуацией, нервничает, зациклено на видениях страшной расправы над собой. Лукашенко рефреном вспоминает о судьбах Милошевича, Хусейна, Каддафи.

Необходимость форс-мажорного декрета вождь и его окружение мотивируют прежде всего внешней угрозой, но на самом деле, надо полагать, у них перед глазами август 2020-го. Правящая верхушка боится нового пробуждения народа. Наверху очевидно понимают, что репрессии не добавили властям народной любви, что протестная часть общества только закусила губу и ожидает окна возможностей.

Иными словами, этот декрет означает косвенное признание того, что режим непопулярен и держится на дубинках да штыках.

А если без снайпера или чая с полонием?

Но самое главное — при всей этой суете вокруг чрезвычайного декрета, новой конституции общество так и не получает ответа на вопрос о естественной — без снайпера или чая с полонием — смене власти. Хотя по логике вещей, запуск нормального механизма ротации властных элит на корню подрубает потребность плести заговоры, готовить свержение главы государства.

Вообще большое начальство по уши погрязло в риторике о врагах, заговорах, переворотах, необходимости дать отпор. Если все это отбросить — окажется, что король и его свита голые. Нет элементарной позитивной программы, нет никакой стратегии развития. А значит, вызовы времени, которое хоть тресни не остановишь, будут все сильнее испытывать систему Лукашенко на разрыв.

(скарочана)

Александр КЛАСКОВСКИЙ
naviny.online

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 30.05.2021 у 17.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.